

Com encarem una unitat de Clan?

Objectius:

1. Conèixer les diferents etapes d'una unitat de Clan
 - 1.1. Identificar l'evolució d'un grup de joves durant aquesta unitat
 - 1.2. Posar nom a aquestes fases evolutives o de canvis
 - 1.3. Entendre el concepte de descoberta en la seva totalitat

Paraules Clau: Branca, Clan, Etapes, Descoberta, Projecte, Autonomia, Autogestió, Autoconeixement, Coneixement, Sensibilització, Valoració

Material: Plastilina, Fulls de paper, Llapis/colors

Durada: 1,5 - 2h

Núm. participants: Tota la unitat de Clan (no hi ha límit de participants)

Etapa educativa: Clan

Descripció de l'activitat

Idealment farem aquesta activitat amb la unitat de Clan durant els primers caus o sortida. També pot servir per donar a conèixer com funciona el clan a d'altres persones, com a consell, per exemple.

Com ja sabeu, la unitat de Clan té **característiques pròpies i úniques** d'aquesta etapa: dura només 1 ó 2 anys (en comptes de 3 com la resta d'unitats), en cas de durar 2 anys el grup es manté (no entren noves clanes el segon any sinó que es fan unitats de clan separades), es correspon amb un moment vital molt transcendent dels i les joves i és l'última etapa que viuran com a infants. Aquestes característiques fan que no sigui una unitat fàcil de plantejar. Sovint, la manca de temps previst per a l'etapa (quan és d'1 any, sobretot), la multitud d'activitats que fan les clanes a banda del cau, els canvis que viuen les joves i les expectatives de l'etapa, entre d'altres aspectes, imposen barreres difícils de superar. Ho tractarem en aquest recurs.

La idea que us proposem és que els clanes i clanes (i també les coordinadores, si ho trobeu adient) vagin fent totes les dinàmiques sense saber de què van exactament. Hauran de confiar amb la persona que dinamitza; una vegada acabada l'activitat ja posarem nom o descobrirem la metàfora que s'amaga darrere cada part de la dinàmica.

Es tracta d'anar vivint mini-activitats creatives durant unes hores i, un cop acabades totes, explicar que això és **una representació o metàfora** d'allò que possiblement visquin com a unitat al llarg del curs.

Podem evitar paraules com "projecte" o "objectius" si creiem que la unitat pot tenir reticència a utilitzar aquests conceptes.

Sobretot: el projecte no és realitzar un gran projecte, sinó viure clan, fer clan en sí és un bon projecte de curs/os.

És important saber que aquestes fases **no són lineals**, sinó que podem anar i venir, saltar-ne alguna, repetir-ne...

Recordeu que el nom de cada mini-activitat (que trobareu *en cursiva* a continuació) no el diem fins al final (7-Valoració):

1- *Descoberta individual*. Es dona plastilina a les claneres. Amb els ulls tapats se'ls diu que facin tres figures (la part individual de cada persona) amb plastilina, que representin:

- a. Alguna cosa que et defineixi
- b. Alguna cosa important per tu
- c. Alguna cosa que t'hagi marcat recentment

2- *Descoberta individual compartida*. Un cop han fet les figures, aquestes es barregen i es reparteixen entre la unitat. Cadascú defineix la figura que li arriba (el que veu), i tot seguit l'autor/a l'explica. Un cop explicades totes, s'aparten. La unitat es coneix entre si.

3- *Interessos/Descoberta global*. Es dona un full a cadascuna i han de dibuixar el que veuen. És interessant buscar un lloc que doni joc. Tots els dibuixos són diferents i es posen en comú. S'apunta tot el que hi ha en tots els dibuixos. Així es creen descobertes a partir dels interessos de cadascú.

4- *Descoberta concreta (base del projecte)*. De tots els ítems apuntats en comú, es tracta de fer un nou dibuix en el qual han d'aparèixer tots els elements anotats. En aquest pas es van concretant descobertes de les quals tothom comparteix algun interès.

5- *Projecte*. Un cop fet el dibuix, es recuperen les figures de plastilina. La idea és construir una nova figura amb tots els elements de la unitat (i donar-li un sentit). Partint dels interessos com a base, i de les descobertes individuals de cadascú, es construeix un projecte del que totes són partícips.

6- *Sensibilització*. És hora d'explicar la nova escultura a algú. La idea d'aquesta part és fer una presentació del resultat a algú extern al grup, en el format que escullin. Posem-hi creativitat! Un cop acabat el projecte, es fa el procés de sensibilització tot explicant-lo; qualsevol format és vàlid (sopar, pamflets, exposició, dinàmica...).

7- *Valoració*. (No hi ha mini-activitat). És moment de posar nom a les etapes. Totes són diferents les unes de les altres i mirant la figura des de fora és una, però mirant-la de prop té multitud de detalls, així com l'etapa de Clan té moments de complexitat, transició i canvi.

Recurs: Com encarem una unitat de Clan?

A més, per presentar el resultat final i el significat de la metàfora, es pot fer un dibuix i situar les diferents fases (en el dibuix d'un tren, vaixell, cicle de l'aigua...).

Annex: descripció formal de cada fase o etapa

1- *Descoberta individual*. En aquesta fase cal fer un exercici d'**introspecció** per detectar inquietuds individuals. Aquestes inquietuds es poden manifestar en forma de coses que ens defineixin com a persones, coses que siguin importants per a nosaltres/que ens generin un interès especial, o situacions (normalment recents) que ens hagin marcat d'alguna manera. En definitiva, es tracta de descobrir-se a una mateixa.

2- *Descoberta individual compartida*. Una vegada em conec a mi mateixa, toca compartir les meves inquietuds amb la resta de la unitat. Això és el que cal en aquesta segona fase: **compartir, explicar o exposar les inquietuds** d'una mateixa amb la resta del grup per tal de generar comprensió i empatia de la resta i, en definitiva, que totes les membres de la unitat es coneguin les unes a les altres a través d'aquestes inquietuds. No és obligatori compartir absolutament totes les inquietuds perquè poden haver-hi temes sensibles o molt personals: només cal compartir les inquietuds que estiguem preparades per treballar.

3- *Interessos/Descoberta global*. És moment de trobar punts en comú de la unitat i, per tant, cal materialitzar les inquietuds en interessos concrets. Per exemple, si a mi m'inquieta l'escalfament global, puc tenir interès en alternatives sostenibles a l'emissió de gasos contaminants en la indústria. Del que es tracta és que cada persona de la unitat exposi els seus interessos i així poder detectar quins són **interessos comuns** dins la unitat. Aquests seran els temes a treballar en major profunditat.

4- *Descoberta concreta (base del projecte)*. Ara toca començar a treballar un interès concret. L'objectiu és aprofundir al màxim que es pugui en aquest interès, i quina millor manera hi ha d'aprofundir en un tema en concret que fer-ho de la mà de professionals o bé persones que hi hagin treballat en algun moment de la seva vida. La idea d'una descoberta concreta és poder **adquirir coneixement sobre un interès particular** -mitjançant l'assistència a ponències, la participació en dinàmiques o la col·laboració en espais vinculats amb aquella temàtica.

5- *Projecte*. Una vegada la unitat ha adquirit el coneixement necessari (a través d'una descoberta concreta o unes quantes), toca **plasmar aquest coneixement en forma de projecte**. Aquest projecte pot tenir diferents dimensions i àmbits d'aplicació segons les capacitats de la unitat (número de persones, motivació, mitjans...).

Continuant amb l'exemple anterior, es podria fer una anàlisi de viabilitat de la implementació d'alternatives sostenibles o la construcció d'eines de suport a la sostenibilitat per a una granja propera, o alternatives al transport utilitzat per anar de campaments.

6- *Sensibilització*. Per tal que un projecte tingui un impacte mesurable és necessari **donar-lo a conèixer**.

Si seguim l'exemple anterior de cerca d'alternatives sostenibles al transport de campaments, caldria facilitar aquest estudi a l'equip de Consell i potser també presentar aquest estudi a la resta de persones involucrades amb l'agrupament (infants, joves i famílies). Si el projecte escollit ha estat l'estudi de viabilitat, l'eina creada es podria presentar a qui coordini la granja per tal de plantejar-los aquesta alternativa.

En alguns casos, com aquest, caldrà posar en paral·lel la comunicació amb la granja durant la realització del projecte per entendre exactament les necessitats i peculiaritats de l'àmbit d'implementació del projecte.

7- *Valoració*. És el moment d'analitzar el camí transcorregut des de l'inici fins el punt on ens trobem. És recomanable **valorar cadascuna de les etapes** per no oblidar que l'important de tota l'etapa no és només el resultat final del projecte sinó les experiències viscudes durant tot el procés, la superació de dificultats (que es poden trobar en qualsevol de les etapes) o el replantejament d'idees que hi hagi hagut. Tot això nodreix en forma de coneixement a tota la unitat i, mirant enrere, tenim l'oportunitat de posar-ho en valor.